

TARİHE SIR OLAN SIRRİ BABA HAZRETLERİ

Hüseyin ÖZCAN - Sultan SUBAŞI

International Burch University, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü, Saraybosna /
Bosna Hersek

Anahtar Kelimeler: Bosna hersek, Abdurrahman Sırrı Baba Hazretleri, Nakşibendi tarikatı, Sırrı Baba ilahileri, tasavvufi terimler.

ÖZET

Tarihler 1463'e geldiği zaman Bosna-Hersek büyük bir değişim evresine hazırlanmaktaydı. Zemini hazırlanmış olan Bosna-Hersek 1463 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Bosna kısmı feth edildi. 1482 yılında ise fethin yarıda kalan Hersek kısmı, II. Sultan Bayezid tarafından feth edilerek Bosna-Hersek'in fethi tamamlandı. Fakat bu fetihler diğer fetihler den çok daha farklıdır. Çünkü bu topraklar 200 yıla aşkın tıpkı bir nazlı gelin edasıyla alınmıştı. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna fethi gerçekleşmeden, 200 yıl önce giden Tarikat şeyhlerinin İslam anlayışıyla insanlara aşıladıkları karşılıksız hizmet ve hoşgörülerıyla halkın büyük çoğunluğu bu fethetmeye hazır. Sarı Saltuk, Ayvaz Dede gibi bir çok Tarikat ehlinin attıkları tohumların meyvelerinden biri de Sırrı Baba Hazretleridir. Nakşibendi tarikat şeyhlerinden biri olan Abdurrahman Sırrı Baba Hazretleri 'nin müşidi ona Sırrı Baba'nın bileni anlamında "Sırrı Baba" lakabını vermiştir. Bu lakabı ona veren Sırrı Baba'nın Müşidi Şeyh Hüseyin Zukic'tir. Müşidinden almış olduğu feyizle, Sırrı Baba Oglavak'ta Nakşi Tekke'si kurar. Burada halkın dini boyutu dışında, fakirlere, yolculara ve yolda kalanlara tekkenin kapılarını açarak halka gösterdiği cömert ve samimi davranışlarıyla kısa sürede halkın gönüllerini fetheder. Aynı zamanda Osmanlı gelmeden tarikat şeyhlerimizin yapmış oldukları geleneğin, canlı tutulmasına ve gönüller de İslam şuurunun her yönden temsil boyutunu yaşayarak örnek olur. Sırrı Baba Hazretleri, Oglavaktaki tekkesiyle sadece o bölgenin halkına değil Bosna Valisi Mehmet Vecihi paşa gibi bir çok devlet büyüklerinin gönüllerini feth ederek tekkeyi ziyarette bulunmuşlardır. Yazmış olduğu Arapça ve Osmanlıca ilahilerle insanların Allaha olan yakınlığının artmasına ve o zaman da insanlar arasındaki kardeşlik bağlarının kuvvetlenmesine vesile olur. Bu çalışmada, yöntem olarak Bosna Enstitüsü, Tarih Enstitüsü ve Gazi Hüseyin kütüphaneler taranıp, alan ve Sırrı Baba hakkında bilgisi olan kişilerin görüşlerine başvuruldu. Bu çalışma da, Abdurrahman Sırrı Baba hazretlerin sırrlarına ortak olmak, onu tanımak ve basılan Arapça ilahilerinin yanı sıra farklı mecmualarda olan bugüne kadar basılmamış, Osmanlıca yazılan ilahilerini toplamak amaçlanmıştır. Sırrı Baba'nın İslam Tasavvuf anlayışını, elde edilen Osmanlıca ilahileriyle tahlil edilmeye çalışılır.